
KATETERIZIMI INTRAVENOS

Përkufizim

Kateterizimi intravenoz është teknika me anë të së cilës vigoni vendoset brenda një vene periferike për të siguruar hyrjen venoze.

Qëllimi i kateterizimit intravenoz

- Administrimi i medikamenteve.
- Administrimi i lëngjeve intravenoze.
- Ushqyerja parenterale.
- Administrimi intravenoz i gjakut ose produkteve të tij (transfuzionet).
- Administrimi i agjentëve të kontrastit për kryerjen e ekzaminimeve imazherike, tomografi kompjuterike (CT), rezonancë magnetike (MRI)

Kundërindikimet

- Venat në zonën e një infeksioni lokal (psh: dermatitet)
- Venat ku është shkaktuar flebit ose hematome
- Ekstremiteti me limfedemë
- Ekstremiteti i sipërm në anën që është kryer mastektomi
- Ekstremiteti që i përkon anës së parës pas aksidenteve cerebrovaskulare (AVC)

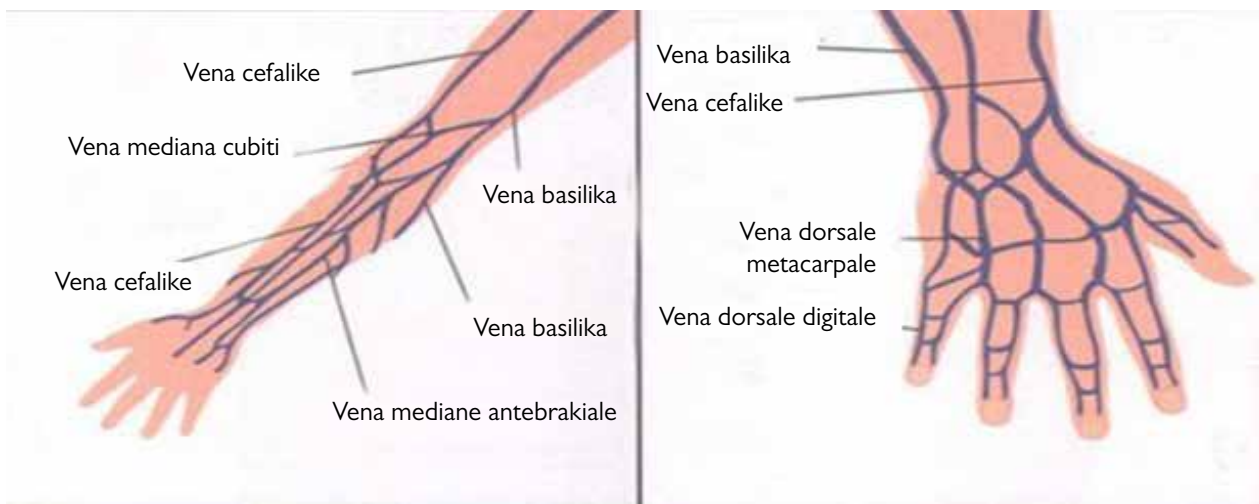
Pajisjet e nevojshme

- Materialet për pastrimin e lëkurës: alkool 70%, pambuk, garza
- Kateter Intravenoz (vigon)
- Doreza josterile
- Zhgut
- Shiringë 5 ml me Sol fiziologjik
- Seti i infuzionit intravenoz
- Materialet fiksuese: ngjithës
- Kontenier për eliminimin e mjeteve të mprehta (ageve).

Vendet e kateterizimit venoz

- Vena dorsale
- Vena cephalica
- Vena basilica
- Vena mediana cubiti

Vena më e përshtatshme për vendosjen e vigonit është vena cephalica, sepse për vetë pozicionin e saj, siguron komfortin e pacientit dhe nuk e pengon në kryerjen e aktiviteteve.

Llojet e vigoave dhe përdorimi i tyre

Madhësia	Ngjyra	Përdorimet
14G	Portokalli	Trauma
16G	Gri	Ndërhyrje kirurgjikale
18G	Jeshile	Transfuzione gjaku
20G	Rozë	Administrimin e lëngjeve dhe terapive rutinë
22G	Blu	Pacientët e moshuar dhe neonatët
24G	Verdhë	Venat e holla

Procedura

Identifikoni dhe përgatisni vendin e punkcionit

- Vendosni një jastëk nën krahun e pacientit që të siguroni komfortin e tij.
- Vendosni një shtrojë (sipërfaqje mbrojtëse e padepërtueshme) poshtë krahut të pacientit për të parandaluar ndotjen sepse mund të ketë derdhje gjaku.
- Bëni një inspektim paraprak për të identifikuar një venë të përshtatshme.
- Vishni doreza jo sterile.
- Vendosni zhgutin rreth 4 gisht mbi vendin e punkcionit.
- Kërkojini pacientit që të hapë dhe mbyllë disa herë pëllëmbën e dorës dhe me pas të formojë grusht.

- Palponi duke përdorur gishtin tuaj tregues për të gjetur një venë me lumen të madh dhe të pa lëvizshme.
- Pasi të keni identifikuar një vend të përshtatshëm për punkcion, pastroni vendin e punkcionit me solucion antiseptik, me lëvizje rrethore duke filluar nga qendra në drejtim të periferisë
- Lëreni të thahet plotësisht për 30 sekonda.

Vendosja e kateterit venoz (vignonit)

- Hapni krahët e vignonit.
- Mbajeni vignonin midis gishtit të madh dhe gishtit tregues të dorës suaj dominante.
- Siguroni venën me gishtin e madh të dorës suaj jo-dominante nga poshtë duke tërhequr dhe tendosur butësisht lëkurën nga vendi i shpimit për të mos lejuar që vena të lëvizë.
- Fusni vignonin në një kënd 10 deri 30 gradë.
- Shtyni vignonin në venë duke përdorur një lëvizje të ngadaltë, të njëtrajtëshme. Kur maja e gjilpërës hyn në lumen, gjaku do të shfaqet në pjesën fundore të vignonit (quhet një blic gjaku.)
- Tërhiqni pjesërisht agen e vignonit duke siguruar që fundi i ages të jetë brenda tubit plastik të vignonit.
- Mbajeni majën e gjilpërës pa lëvizur brenda lumenit, ulni me kujdes vignonin për t`a fiksuar më mirë në venë me 1 deri 2 mm shtesë, duke u siguruar që maja e kateterit plastik gjithashtu të ketë hyrë në venë.
- Hiqni gjilpërën.
- Sapo vendoset me sukses vignonin, hiqni zhgutin, vendosni një garzë nën pjesën fundore të vignonit.
- Krijoni presion me anë të gishtit në majë të kateterit (për të shtypur venën dhe për të kufizuar humbjen e gjakut nga vignonin).
- Injektoni 5 ml fiziologjik për të mos lejuar bllokimin e vignonit nga koagulimi i gjakut dhe vidhosni tapën ose lidhni sistemin e perfuzionit.

- Mbuloni krahët e vignonit me një ngjitës transparent. (duhet të jetë transparent për të evidentuar në rast se shkaktohet flebit).
- Zëvendësoni ose hiqni vignonin brenda 72 orëve nga vendosja.

Komplikacionet

Ekstravazoni është infiltrimi i gjakut, lëngjeve ose medikamenteve për shkak se vignonin përshkon murin e venës në një pike të dytë në indet përreth. Vignonin standard përbëhet nga:

1. (a) maja për futjen në venë, (b) krahë për sigurimin e kateterit me ngjitës, (c) valvula në të cilën administrohen medikamentet nëpërmjet shiringës, (d) fundi i vignonit në të cilin bëhet lidhja me erigaterin/sistemin të perfuzionit dhe tapa
2. Pjesa metalike (pjesërisht e tërhequr) e cila shërben vetëm si age udhëzuese për futjen e vignonit.
3. Kapaku i mbrojtjes i cili hiqet para përdorimit.

